

ИСПИТ ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 1

29. јун 2018.

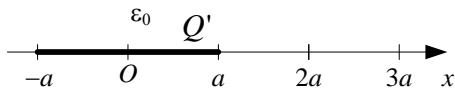
Напомене: Испит траје 180 минута. Није дозвољено напуштање сале 120 минута од почетка испита. Писати искључиво хемијском оловком. Дозвољена је употреба само овога папира и вежбанке, који се морају заједно предати. Употреба калкулатора није дозвољена. Вежбанку ставити у овај папир. Питања радити искључиво на овоме папиру, а задатке искључиво у вежбанци. Коначне одговоре на питања и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, учртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Одговори без извођења се неће признати. Свако питање носи по 5 поена, а задатак по 20 поена.

Попунити податке о кандидату у следећој табели. Исте податке написати и на омоту вежбанке.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ (попуњава кандидат)							КОЛОКВИЈУМ	УСМЕНА ПРОВЕРА	
Група са предавања	Индекс година/број		Презиме и име					Да	
П1 П2 П3	/						УКУПНО ИСПИТ		
ПИТАЊА						ЗАДАЦИ			КОНАЧНА ОЦЕНА
1	2	3	4	5	6	Укупно	1	2	Укупно
							УКУПНО ПОЕНА		

ПИТАЊА

1. Равномерно наелектрисано праволинијско влакно, дужине $2a$, постављено је у вакууму дуж x -осе, као на слици. Подужна густина наелектрисуња влакна је Q' . (а) Одредити израз за електростатички потенцијал у тачкама на x -оси за које је $2a < x < 3a$. Референтна тачка је у бесконачности. (б) Полазећи од изрази добијеног под (а), одредити израз за вектор електричног поља у тим тачкама.

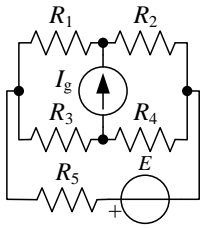
(а)	(б)
-----	-----

2. Интензитет вектора поларизације у хомогеном, хомогено поларизованом диелектрику је $P = 80 \mu\text{C}/\text{m}^2$, концентрација молекула је $N = 10^{28} \text{m}^{-3}$, а један молекул има 50 протона. Израчунати (а) интензитет електричног момената једног молекула и (б) растојање између тежишта позитивног и негативног наелектрисуња једног молекула. Напомена: у рачуну узети да је елементарно наелектрисуње $e = 1,6 \cdot 10^{-19} \text{C}$.

(а)	(б)
-----	-----

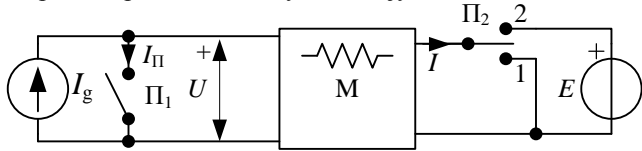
3. Напон оптерећеног електрохемијског кондензатора капацитивности $C = 10 \text{kF}$ је $U_0 = 3 \text{V}$. Кондензатор почне да се празни у тренутку $t = 0$ константном струјом јачине $I = 100 \text{mA}$. Израчунати време за које ће енергија акумулирана у кондензатору да се смањи на 25% почетне енергије.

4. У колу сталне струје приказаном на слици је $R_1 = R_2 = R_3 = R_4 = R_5 = R = 1\text{ k}\Omega$, $I_g = 10\text{ mA}$ и $E = 10\text{ V}$. Израчунати снагу (а) идеалног напонског генератора, (б) идеалног струјног генератора и (в) укупну снагу Џулових губитака у отпорницима.

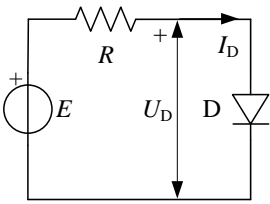

(а)	(б)	(в)
-----	-----	-----

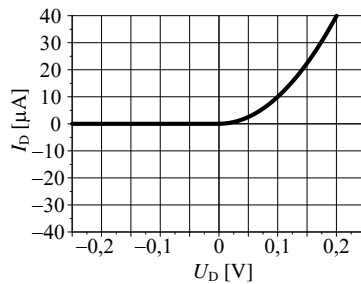
5. Мрежа М у колу приказаном на слици састоји се само од линеарних отпорника. Познато је $I_g = 10\text{ mA}$ и $E = 2\text{ V}$. Када је прекидач Π_1 отворен, а преклопник Π_2 у положају 1, тада је $U = 1\text{ V}$ и $I = 2\text{ mA}$. Израчунати струју I_{Π} када је прекидач Π_1 затворен, а преклопник Π_2 у положају 2.

6. За коло приказано на слици 1 познато је $E = 200\text{ mV}$ и $R = 10\text{ k}\Omega$. Карактеристика диоде, приказана на слици 2, аналитички је дата изразом $I_D = \begin{cases} 0, & U_D \leq 0 \\ \alpha U_D^2, & U_D > 0 \end{cases}$, где је α константа. Израчунати снагу идеалног напонског генератора.

Слика 1.

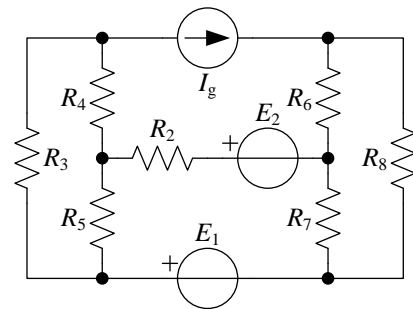

Слика 2.

ЗАДАЦИ

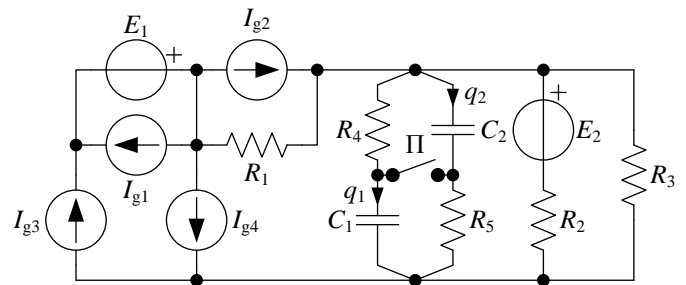
1. (Задатак се ради полазећи од прве стране вежбанке.)

У колу сталне струје са слике познато је $I_g = 0,3\text{ A}$, $E_2 = 18\text{ V}$, $R_2 = 20\ \Omega$, $R_3 = R_8 = 140\ \Omega$, $R_4 = R_7 = 70\ \Omega$ и $R_5 = R_6 = 280\ \Omega$. Израчунати електромоторну силу напонског генератора E_1 тако да снага коју развија тај генератор буде $P_{E_1} = -160\text{ mW}$.

2. (Задатак се ради полазећи од последње стране вежбанке.)

У колу сталне струје са слике познато је $E_1 = 2\text{ V}$, $E_2 = 1\text{ V}$, $I_{g1} = 1\text{ mA}$, $I_{g2} = 2\text{ mA}$, $I_{g4} = 5\text{ mA}$, $R_1 = 1\text{ k}\Omega$, $R_3 = 4\text{ k}\Omega$, $R_4 = 1\text{ k}\Omega$, $R_5 = 2\text{ k}\Omega$, $C_1 = 13\ \mu\text{F}$ и $C_2 = 26\ \mu\text{F}$. Прекидач Π је отворен и у колу је успостављено стационарно стање. По затварању прекидача Π , до успостављања новог стационарног стања кроз гране са кондензаторима протекну наелектрисања $q_1 = 14\ \mu\text{C}$ и $q_2 = 40\ \mu\text{C}$. Израчунати R_2 и I_{g3} .

Питања и задаци ће бити прегледани само уколико се налазе на одговарајућим местима.

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА И РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА ИСПИТА ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 1 ОДРЖАНОГ 29. ЈУНА 2018. ГОДИНЕ

ПИТАЊА

- (а) Израз за потенцијал је $V = \frac{Q'}{4\pi\epsilon_0} \ln \frac{x+a}{x-a}$. (б) Израз за вектор електричног поља је $\mathbf{E} = \frac{Q'}{2\pi\epsilon_0} \frac{a}{x^2 - a^2} \mathbf{i}_x$.
- (а) Интензитет електричног момента једног молекула (дипола) је $p = 8 \cdot 10^{-33}$ Cm. (б) Растојање између тежишта позитивног и негативног наелектрисања молекула је $d = 10^{-15}$ m.
- Тражено време је $t = 150000$ s (скоро два дана).
- (а) Снага идеалног напонског генератора је $P_E = 50$ mW. (б) Снага идеалног струјног генератора је $P_{I_g} = 100$ mW.
(в) Укупна снага Џулових губитака у отпорницима је $P_R = 150$ mW.
- Тражена струја је $I_{II} = 14$ mA.
- Снага идеалног напонског генератора је $P_E = 2$ μ W.

ЗАДАЦИ

- Постоје два решења за електромоторну силу напонског генератора E_1 : једно решење је $E_1^{(1)} = -4$ V, а друго решење је $E_1^{(2)} = -8$ V.
- Тражена отпорност је $R_2 = 2$ k Ω , а струја струјног генератора је $I_{g3} = 3$ mA. Видети и задатак 188 из Збирке задатака из Основа електротехнике, 2. део.

- РЕЗУЛТАТИ ИСПИТА БИЋЕ ОБЈАВЉЕНИ ДО 1. ЈУЛА У 21 ЧАС.
- УВИД У ЗАДАТКЕ У САЛИ 56, САМО ЗА КАНДИДАТЕ КОЈИ НИСУ ПОЗВАНИ НА УСМЕНУ ПРОВЕРУ, ЈЕ 2. ЈУЛА ОД 8:00 ДО 8:30 ЧАСОВА.
- УСМЕНА ПРОВЕРА ПОЧИЊЕ 2. ЈУЛА У 8:30 ЧАСОВА, ПРЕМА РАСПОРЕДУ КОЈИ ЋЕ БИТИ НАКНАДНО ИСТАКНУТ.

Са предмета Основи електротехнике